

Kvindehænder, som løftedes for at vedtage disse Resolutioner.

»Bagefter holdt jeg en Tale — dybt greben som jeg var af denne seje, tause Modstand, som vi overalt mødte. Det gjorde et stærkt Indtryk paa mig at føle, at vi egentlig her blot løb med Hovedet mod en Mur. Og Mændenes Taushed lammede hver Sammenslutning, hver Samvirken mellem os Kvinder.«

»Althingsmændene sad paa de første Rækker foran mig, og jeg sagde dem nu uden alle Omsvøb, at om vi Kvinder blot havde været *Vælgere*, saa havde de nok fundet os værdige til idetmindste at give os et Svar. Jeg erindrede godt nok fra forrige Vinter, da vi Kvinder her i Byen skulde have kommunal Stemmeret — da huskede Mændene vor Tilværelse. De tilbød os ivrigt Samarbejde. Men nu, da vi indbyder Folkets Repræsentanter for at de skal høre vore Krav og selv sige os deres Modgrunde mod Gennemførelsen deraf, nu anser de os ikke værdige et Svar. Jeg sagde dem, at de endelig ikke maatte tro, at vi blot »legede« Politik. Vi skulde nok følge Althingets Forhandlinger og der lære vore Venner at kende, og det var slet ikke umuligt, at vi ved de næste Valg kunde faa Indflydelse paa Valgenes Udfald, saa at de nok skulde forstaa, at hos os var det *Alvor* og ikke *Løg*.«

En af Althingsmændene sagde bagefter betegnende nok til mig: »*Det var en Misforstaaelse! Vi kom ikke for at tale! Althinget svarer.*«

Fru Briet Asmundsson skriver derpaa til os den 19. April (1909):

»Den nye Minister, Hr. Bjørn Jansen, har sagt offentlig, at han tager Kvindesagen (d. v. s. de politiske Rettigheder: Stemmeret og Valgbarhed) paa sit Program. Derfor antager jeg, at der lægges Ændringsforslag frem fra Regeringspartiet, som sætter Kvindernes politiske Valgret ind i Forfatningsforslaget, især da det jo var Meningen, at der skulde gives almindelig Stemmeret til alle Borgere, som var 25 Aar uden Hensyn til om de betaler Skat eller ikke.«

»Naturligvis nytter det ikke denne Gang, men saa faar vi det forhaabentlig frem i 1911.«

De sidste Underretninger fra Briet Asmundsson er fra Slutningen af Juni og omhandler: »Det Nationale Islandske Kvindestemmeretsforbund« i dets Tilbliven.

Lad os så hvad Fru Briet Asmundsson selv siger herom:

»Foruden den sædvanlige Ligegyldighed for Kvindevalgretssagen fra de fleste Kvinders Side, saa har vi ogsaa andre Vanskeligheder at stride imod, som man i de fleste andre Lande ikke har. Vort Land er forholdsvis meget stort og vor Befolkning meget faatallig. Desuden er alle Kommunikationer og Samfærdselsmidler dyre, langsomme og daarlige, naar man skal maale dem med samme Alen som andre kultiverede Folks Samfærdselsforbindelser.«

»Vor store nationale Fejl er en vis Mistro til alt nyt. Alligevel opnaaede vi, at der sendtes Delegerede til et Fælledsmøde sidst i Juni. Der blev Lovene for Islands Kvinde- rets Landsforening forelagte og underskrevne

af 3 af Foreningerne, medens de andre holder os i Udsigt senere at slutte sig til os.«

Foreningerne udenfor Reykjavik ønskede først, at Aarsmødet skulde foregaa skiftevis hos dem, men ved at besøge Dampskibsforbindelserne med Kystbyerne nærmere, opdagede man, at det varede altfor længe, inden man atter skulde kunde forlade Mødestedet, naar dette ikke blev Reykjavik. Saaledes blev man ved Forholdenes Magt tvungen til at vælge Reykjavik til det centrale Sted, hvor baade Aarsmøderne foregik og Hovedstyrelsen sad. Vi maa tænke paa Sverrigs »Landsforening for Kvinnans politiska Rösträtt«, naar vi hører at Centralforeningens Bestyrelse, Formand, Kassierer og Sekretær (altsaa i Kvinde- retsforeningen i Reykjavik) tillige er Bestyrelse for hele Forbundet, hvorimod de andre Foreninger hver kun sender én Delegeret eller Suppleant til Aarsmødet. Men Kvinderetsforeningens Medlemmer maa ogsaa betale en større Afgift end de andre Foreninger.

Hele Forbundet synes saaledes at være formet, og der kan næppe være Tvivl om, at de tre tøvende Foreninger slutter sig til de andre og indgaar i det store Verdensforbund »The International Woman Suffrage Alliance«. Selv om det islandske Forbund kun skulde bestaa af de tre nu sammensluttede Foreninger, tør vi spaa, at det vil blive modtaget med aabne Arme af Alliancen, der har vist sig saa imødekomende mod Lande, hvor Forbund af Foreninger ikke kunde dannes, saa man har maattet nøjes med Komitéer.

Vi har al Grund til at beundre den Kvinde, der har virket saa meget i selve Island og som tillige ved sit ihærdige Arbejde har overvundet de store Vanskeligheder som et Land frembyder, hvor Samfærdslen møder saa store Hindringer, og vi forstaaar hvor ufortrøden den Paavirkning maa have været, der i et saa fjernt Land frembringer en Interesse, varm nok til at Landet slutter sig til den store Forbundsring, der staar om den internationale Alliance.

Johanne Münter.

Norge.

Norge er i Valg — Storthingsvalg for Perioden 1910—12. For første Gang skal Kvinderne udøve den politiske Stemmeret, som de fik ved Grundlovsændringen af 14de Juni 1907.

Ganske naturlig har Kvinderne sluttet sig til de bestaaende Partiorganisationer og sammen med Mændene deltaget baade i Valgagitationen og i Valgene.

I et Opraab af Kvinder, tilhørende det konsoliderede Venstre hævdes, at det er Venstre som har skaffet Kvinderne Stemmeret, og da det konsoliderede Venstre iaar har sat almindelig Stemmeret for Kvinder paa sit Valgprogram, saa vilde det være en Skam — mener Opraabets Underskrivere — om Kvinderne vilde stille sig i Kampen mod dem, som har hjulpet os til denne Ret og »dobbelt Skam« om vi vilde stemme med de Partier, som ikke vil give alle Kvinder samme Ret.

I Storthingsdebatterne (i 1901 angaaende den kommunale og i 1907 angaaende den

politiske Stemmeret) talte og stemte Mænd fra alle Partier for Kvinders Stemmeret. Intet Parti kan saaledes med Rette tages til Indtægt for Kvindestemmerettens Gennemførelse. Nej, Stemmeretten fik Kvinderne, fordi det var blevet opportunt at give os den — Tidens Fylde var kommen.

Saa vel i 1901 som i 1907 var Højres Førere, Professor Hagerup og Professor Stang, blandt Sagens varmeste Talsmænd.

Partistillingen er nok saa indviklet. Først har vi de 4 Hovedgrupper: 1) Højre (med et meget demokratisk og fremskridtsvenligt Program) og 2) det frisindede Venstre, hvis Program i det Væsentlige falder sammen med Højres. Derfor samler disse 2 Partier sig ofte om Fælleskandidat og tager sammen Front mod de 2 andre Grupper. 3) Det konsoliderede Venstre (Regeringspartiet) og 4) Socialisterne. Sidste Parti havde i forrige Thingperiode 10 Repræsentanter og gik til Valg med Haab om at faa 25. Desuden har vi Afholdsparti, Kirkesagsparti, Næringsdrivendes Parti, Landmandsparti, Demokratisk Arbejderparti. Hertil kommer saa endelig Maalsagen, som bringer saa megen Spittelse.

I Hovedgruppernes Vælgerforeninger er Kvinder Medlemmer og aktive Deltagere. De sidder i Hovedstyrer og Kredsstyrer, i Arbejdsudvalg og Agitationskomitéer, deltager i Nominationsmøder og udsendes som Foredragsholdere og bærer sin Del af Valgearbejdets økonomiske Bekostning. Forud for Valgene har Landskvindestemmeretsforeningen som Landsorganisation og Kvindestemmeretsforeningen med særlig Sigte paa Hovedstaden drevet upolitisk Oplysningsarbejde ved udsendte Foredragsholdere og den sidstnævnte Forening ved tillige i Kristiania at holde aabent et Oplysningskontor, hvor Kvinder kunde faa al ønskelig Oplysning vedkommende det forestaaende Valg.

Valgene foregik i Tiden fra 2den til 25de Oktober. De mange Omvalg afsluttes i Løbet af November.

Valget i Kristiania fandt Sted den 18de Oktober. Tiltrods for at Valget var berammet til Flyttedag og tiltrods for daarligt Vejr var Deltagelsen meget livlig. Kvinderne mødte overalt, gamle som unge, alle stærkt interesserede. Den hele Dag gik der en jevn Strøm til de 13 Valglokaler i Byen. Ved Optællingen viste det sig, at Kvinderne var fremmødt mindst ligesaa talrige som Mændene. Ved Valget i Aker, Landdistriktet omkring Kristiania, som foregik 2 Dage senere under ugunstigste Vejrforhold, Efteraarsregn og opblødte Veje, undlod ikke Kvinderne at fremmøde for at opfylde sin Borgerpligt.

En Journalist fra Paris, Hr. Paul Parsy, som repræsenterer flere store Pariserblade, som le Temps, le Figaro, det katholske la Croix, er kommet her til Norge udelukkende for at studere Fremgangsmaaden ved vor Valghandling, særlig Kvindernes Deltagelse i deres første politiske Valg — en Begivenhed som vækker stor Interesse ogsaa udenfor vort Land. Han har i Kristiania overværet politiske Foredrag, hvor kvindelige Talere har optraadt, besøgt Valglokalerne, skaffet sig Fotografier m. V. — Han var forbauset over at se, hvor selvfølgeligt, hvor overlegent Kvinderne tog sin Valgdeltagelse. Han fandt det